

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Școala Națională de Studii Politice și Administrative
1.2 Facultatea / Departamentul	Departamentul de Relații Internaționale și Integrare Europeană
1.3 Departamentul	Departamentul de Relații Internaționale
1.4 Domeniul de studii	Științe Politice
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studii/Calificarea	Relații Internaționale și Integrare Europeană

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Drepturi, libertăți și identități în Europa						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. univ. dr. Gabriel Andreescu						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. univ. dr. Gabriel Andreescu						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	2	2.6 Tipul de evaluare	Es	2.7 Regimul disciplinei	Op

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					50
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					40
Tutoriat					4
Pregătire examinări					20
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	144				
3.9 Total ore pe semestru	200				
3.10 Numărul de credite	8				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Prezență minim 50%
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	• Prezență minim 50%

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	• Prezentarea principalelor concepte privind drepturile și libertățile omului, în general, și drepturile și libertățile omului în context european; • Prezentarea principalelor concepte privind democrația europeană și ideea de identitate europeană; • Utilizarea principalelor concepte și teorii privind diversitatea europeană; • Explicarea procedurilor și politicilor prin care se ajustează diversitatea în Europa; • Aanalizarea ideilor care stau la baza valorilor și normelor predominante în societățile europene actuale referitoare la problema diversității, în comparație cu sistemul american; • Distingerea între un discurs în termeni de norme și un discurs în termeni de valori; • Identificarea etapelor unui proiect de implicare civică, politică și internațională privind modificările din domeniul drepturilor și libertăților omului; • Interpretarea percepțiilor privind diversitatea, fie ele individuale sau de grup; • Elaborarea de proiecte dedicate promovării drepturilor și libertăților; • Descrierea complexității societăților europene din perspectiva diversității; • Evidențierea provocărilor reale pentru democrația europeană; • Analizarea problemelor legate de drepturi, libertăți și identități în România în context european.
Competențe transversale	• Spirit critico-constructiv în analiza proiectelor și politicilor naționale sau europene care vizează respectarea drepturilor, libertăților și identităților indivizilor; • Manifestarea unei atitudini pozitive și active față de problematica drepturilor și libertăților omului; • Gândirea și realizarea de acțiuni în spiritul abordării integratoare de gen, de vârstă, de etnie, de orientare sexuală, considerente religioase ș.a.; • Luarea în considerare a aspectelor ce țin de bunăstarea publică și generală în problematica respectării drepturilor, libertăților și identităților indivizilor; • Disponibilitatea pentru analiza și interpretarea valorilor și semnificațiilor unor evenimente, situații sau comportamente.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Cursul “Drepturi, libertăți și identități în Europa” urmărește familiarizarea studenților cu problematica drepturilor și libertăților omului în context european, punând, în același timp, accentul pe dobândirea de cunoștințe privind bazele democrației europene și ideea de identitate europeană. Cursul dorește, de asemenea, să punteze complexitatea și diversitatea societăților europene.
7.2 Obiectivele specifice	• înțelegerea relevanței drepturilor și libertăților omului; • dobândirea de cunoștințe privind democrația europeană și ideea de identitate europeană; • asimilarea alfabetului diversității europene; • dobândirea de competențe necesare pentru a participa la proiecte naționale și internaționale dedicate pentru promovarea drepturilor și libertăților.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Problemele societății umane: cruzimea, echitatea, autonomia personală și egalitatea a) Cruzimea de-a lungul istoriei;	Prelegere	

b) Tema echității în contextul continentului european; c) Ființa umană, persoana și autonomia sa; d) Egalitatea ca valoare, drept și obiectiv.		
2. Ordinea mondială și ordinea europeană după cel de-al Doilea Război Mondial a) Sistemul de drept internațional și relațiile internaționale; b) ONU, Uniunea Europeană și alte organisme internaționale; c) Persoana în sistemul de drept internațional; d) Drepturile cetățenilor și drepturile unei națiuni în sistemul actual al dreptului internațional; e) Statul contemporan; f) Secesiune și dizolvare; g) Integrare și globalizare. Integrarea europeană.	Prelegere	
3. Valori și norme. Valori, norme și identitate europeană a) Sensul valorilor și multitudinea de contexte; b) Norme; c) Relația dintre valori și norme; d) Relația dintre valori, norme și identitate; e) Identitate europeană.	Prelegere	
4. Drepturi și libertăți fundamentale. Drepturile minorităților a) Drepturi și libertăți fundamentale. Sistemul de protecție; b) Drepturi și libertăți fundamentale în Europa; c) Drepturile minorităților în Europa; d) Sistemul de protecție al Consiliului Europei; e) Sistemul de protecție al Uniunii Europene.	Prelegere	
5. Drepturile și libertățile omului în Europa: tema cruzimii și a echității a) Dreptul la viață; b) Interdicția torturii; c) Interdicția sclaviei și a muncii forțate; d) Dreptul la libertate și siguranță.	Prelegere	
6. Drepturile și libertățile omului în Europa: autonomie personală și egalitate (I) a) Dreptul la un proces echitabil; b) Dreptul la un recurs efectiv; c) Nici o pedeapsă în afara legii; d) Dreptul la respectarea vieții private și de familie;	Prelegere	
7. Drepturile și libertățile omului în Europa: autonomie personală și egalitate (II) a) Libertatea de gândire, conștiință și religie; b) Libertatea de exprimare; c) Libertatea de întâlnire pașnică și asociere.	Prelegere	
8. Diversitatea etno-culturală și combaterea discriminării în Europa (I) a) Minorități și majorități; b) Minorități etnice, lingvistice și religioase; c) Minorități naționale; d) Popoare indigene;	Prelegere	

e) Rasă; f) Alte minorități: cele date de orientarea sexuală și persoanele cu handicap.		
9. Diversitatea etno-culturală și combaterea discriminării în Europa (II) a) Cetățeni, refugiați, apatrizi și imigranți; b) Sistemul de combatere a discriminării; c) Educație și combatere a discriminării în Europa.	Prelegere	
10. Diversitatea etno-culturală și combaterea discriminării în Europa (II) a) Diversitatea religioasă pe continentul european; b) Atitudini față de credință: credincioși, non-teiști, agnostici, ateii, indiferenți; c) Biserica și Statul în Uniunea Europeană; d) Educația și discriminarea religioasă în Europa.	Prelegere	
11. Extremismul de dreapta și de stânga pe continentul european: a) Categoriile de extremism; b) Șovinismul; c) Xenofobia; d) Rasismul; e) Anti-semitismul; f) Islamofobia; g) Romafobia; h) Homofobia; i) Lupta împotriva extremismului în democrațiile militante; j) Educația și combaterea extremismului.	Prelegere	
12. Democrația europeană versus democrația americană a) Constituția SUA; b) Bill of Rights; c) Neutralitatea statului; d) Corectitudinea politică și politica multiculturală în SUA; e) Democrația luptătoare de pe continentul european.	Prelegere	
13. Drepturi și libertăți în România și adecvarea lor pentru UE a) Drepturile fundamentale în România și în context european; b) Raportul dintre dreptul intern, internațional și european; c) Provocări pentru sistemul de protecție a drepturilor fundamentale: situația din România.	Prelegere	
14. Identități și protecție a identității în România și adecvarea lor pentru UE a) Diversitate în România în context european; b) Protecția diversității și contextul european; c) Instituțiile de protecție a diversității din România; d) Educația și protecția diversității în România - membru al UE.	Prelegere	

Bibliografie		
- Gabriel Andreescu, Națiuni și minorități, Ed. Polirom, Iași, 2004; - Gabriel Andreescu, Extremismul de dreapta în România, Centrul pentru Diversitate Etnoculturală, Cluj Napoca, 2003; - Gabriel Andreescu, Liviu Andreescu, „Lautsi v. Italy as Unity in Freedom v. Diversity in Egoism, ”, JSRI nr. 26, 2010; - Corneliu Bârsan: Convenția europeană a drepturilor omului. Comentariu pe articole, vol. II, Ed. C.H. Beck, București, 2006; - Iordan Gheorghe Bărbulescu, UE de la național la federal, Ed. Tritonic, București, 2005; - Jack Donnelly, Universal Human Rights in Theory & Practice, Cornell University Press, Ithaca and London, 1989; - Lawrence E. Harrison, Samuel P. Huntington (eds.), Culture Matters. How Values Shape Human Progress, Basic Books, New York, 2000; - American Psychological Association, Orientarea sexuală și homosexualitatea, 1994; - Jakobus Martinus Vorster, „Analytical perspectives on religious fundamentalism”, JSRI nr. 17, 2009, pp. 5-21.		
8. 2 Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
Problemele societății umane: cruzimea, echitatea, autonomia personală și egalitatea	Discuții, teme	
Ordinea mondială și ordinea europeană după cel de-al Doilea Război Mondial	Discuții, teme	
Valori și norme. Valori, norme și identitate europeană	Discuții, teme	
Drepturi și libertăți fundamentale. Drepturile minorităților	Discuții, teme	
Drepturile și libertățile omului în Europa: tema cruzimii și a echității	Discuții, teme	
Drepturile și libertățile omului în Europa: autonomie personală și egalitate (I)	Discuții, teme	
Drepturile și libertățile omului în Europa: autonomie personală și egalitate (II)	Discuții, teme	
Diversitatea etno-culturală și combaterea discriminării în Europa (I)	Discuții, teme	
Diversitatea etno-culturală și combaterea discriminării în Europa (II)	Discuții, teme	
Diversitatea etno-culturală și combaterea discriminării în Europa (II)	Discuții, teme	
Extremismul de dreapta și de stânga pe continentul european	Discuții, teme	
Democrația europeană versus democrația americană	Discuții, teme	
Drepturi și libertăți în România și adecvarea lor pentru UE	Discuții, teme	
Identități și protecție a identității în România și adecvarea lor pentru UE	Discuții, teme	
Bibliografie		
- Gabriel Andreescu, Națiuni și minorități, Ed. Polirom, Iași, 2004; - Gabriel Andreescu, Extremismul de dreapta în România, Centrul pentru Diversitate Etnoculturală, Cluj Napoca, 2003; - Gabriel Andreescu, Liviu Andreescu, „Lautsi v. Italy as Unity in Freedom v. Diversity in Egoism, ”, JSRI nr. 26, 2010; - Corneliu Bârsan: Convenția europeană a drepturilor omului. Comentariu pe articole, vol. II, Ed. C.H. Beck, București, 2006; - Iordan Gheorghe Bărbulescu, UE de la național la federal, Ed. Tritonic, București, 2005; - Jack Donnelly, Universal Human Rights in Theory & Practice, Cornell University Press, Ithaca and London, 1989;		

7. Lawrence E. Harrison, Samuel P. Huntington (eds.), Culture Matters. How Values Shape Human Progress, Basic Books, New York, 2000;
8. American Psychological Association, Orientarea sexuală și homosexualitatea, 1994;
9. Jakobus Martinus Vorster, „Analytical perspectives on religious fundamentalism”, JSRI nr. 17, 2009, pp. 5-21.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, ale asociațiilor profesionale și ale angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este adaptat la contextul internațional și la cel românesc și la nevoile de dezvoltare a domeniului. Astfel, prin utilizarea, în cadrul activităților, a unor resurse de studiu de actualitate, se urmărește sprijinirea unui parcurs ulterior al studenților relevant în raport cu piața muncii.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Răspunsurile la examen/colocviu (evaluarea finală)	Examen scris	40%
10.5 Seminar/laborator	Participare activă	Discuții, teme	60%
10.6 Standard minim de performanță			
Cerințe minime pentru nota 5:			
• Prezență de minim 50% la activitățile de curs și seminar; • Elaborarea lucrării pentru seminar; • Susținerea examenului scris și rezolvarea a cel puțin unui subiect aferent acestei probe.			

Data completării

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

.....

.....

.....

Data avizării în departament

Semnătură director departament

.....

.....